

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนครู และผู้บริหารสถานศึกษา รวม 696 คน จากโรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน จำนวน 232 โรงเรียน ภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan (1973, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 43) ได้โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 โรงเรียน โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกโรงเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการเขียนชื่อโรงเรียน จำนวน 232 โรงเรียน ลงในแผ่นกระดาษขนาดเล็ก ใช้ 1 แผ่นต่อ 1 โรงเรียน แล้วใส่ลงในกล่องเขย่าให้คละก้น แล้วจึงหยิบมาทีละแผ่นจนได้ครบตามจำนวน 145 โรงเรียน

1.3 ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่มๆ ละ 145 คน รวม 435 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.3.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 145 คน

1.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 145 คน
1.3.3 ผู้แทนครู	จำนวน 145 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 7 โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการระดมทรัพยากร โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 1) โรงเรียนบ้านดงผักเทียม
- 2) โรงเรียนบ้านนาคอมนาดอกไม้
- 3) โรงเรียนบ้านนิคมโนนสมบูรณ์
- 4) โรงเรียนบ้านโนนชาดวรูปลวิทยา
- 5) โรงเรียนบ้านยามกาโนนคำ
- 6) โรงเรียนบ้านหนองบ่อ
- 7) โรงเรียนอนุบาลเพ็ญประชาอนุกุล

1. เครื่องมือวิจัย

1.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยศึกษาจาก ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านเงินทุนหรืองบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านการบริหารจัดการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยค่าแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) จำนวน 4 ข้อ เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

1.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยศึกษาจาก ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

2.2 กำหนดกรอบแนวคิด และนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มาสร้างเป็นเครื่องมือแบบสอบถาม

2.3 ร่างแบบสอบถามแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ 0.67-1.00 และความเหมาะสมในการใช้ภาษา ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญมีรายนาม ดังนี้

2.3.1 นายเดือน ทองกุล ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 วุฒิกการศึกษา ค.ม. (บริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.2 นายสงวน วุฒิชัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเลขอนุกุลวิทยา วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (หลักสูตรการเรียนและการสอน) วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.3.3 นางลัดดาวัลย์ เทพจันดา ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติ

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามแต่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

2.3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จำแนกเป็น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน ผู้แทนครูจำนวน 10 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน

2.3.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.415 – 0.866

2.3.7 นำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ตามต้องการมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.959

2.3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางด้านการระดมทรัพยากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 7 โรงเรียน เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านดงผักเทียม 2) โรงเรียนบ้านนาคอมนาดอกไม้ 3) โรงเรียนบ้านนิคมโนนสมบูรณ์ 4) โรงเรียนบ้านโนนชาดวรุบลวิทยา 5) โรงเรียนบ้านยามกาโนนคำ 6) โรงเรียนบ้านหนองบ่อ 7) โรงเรียนอนุบาลเพ็ญประชานุกูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ปัญหาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 123-127)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลและสังเกตจากเอกสารที่มีลักษณะเป็นข้อความ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ จับประเด็น และตีความทิศทางและความเข้มของความคิด แล้วทำการสรุปความคิดรวบยอดในแต่ละประเด็น

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

5.1.1 ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

สูตรคำนวณหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
เป้าหมาย

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5.1.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power)

5.1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 116)

5.1.3.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_1^2} \right) \quad (3-2)$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 K คือ จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum s_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 s_i^2 คือ ความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 s_1^2 คือ ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

5.1.3.2 สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าความถี่ (Frequency)
- 2) ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.3.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

หาค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 123) ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N} \quad (3-3)$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.1.3.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น.

126) ดังนี้

$$s = \frac{\sqrt{N \sum X^2 - (\sum X)^2}}{N(N-1)} \quad (3-4)$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	ΣX	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมด
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง